

KARLSBORGS
KOMMUN

Rutin mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan Kvarnbäcken

Verksamhetsformer som omfattas av rutinen: Förskola

Läsår: 2023 - 2024

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av rutinen: Förskola

Ansvariga för rutinen

Biträdande rektor Cecilia Alexandersson

Vår vision

”Vi utbildar barn för framtiden med en stark tro på barns förmågor, ett fullständigt fokus på barns bästa och lusten att lära.”

Vår värdegrund

”Vi vill skapa förutsättningar som ger trygga och harmoniska människor i en miljö där olikheter är en rättighet.”

Rutinen gäller från

2023-09-01

Rutinen gäller till

2024-08-31

Läsår

2023–2024

Barnens delaktighet

Delaktighet genom samtal både enskilt och i grupp. Genom att ha inflytande, de får komma med tankar och åsikter. Enkät om trygghet och trivsel för de äldsta barnen.

Fråga barnen om det finns platser eller situationer som känns otrygga för dem på förskolan. Trygghetsvandring med smileys.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Genom daglig kontakt, informationsbrev och dokumentationer i Vklass, föräldramöten, föräldraråd, föräldraförening, föräldraenkät om trygghet och trivsel, utvecklingssamtal och uppföljningssamtal.

Personalens delaktighet

Delaktighet genom att de har deltagit i arbetet med att upprätta rutinen.

Vi ska ha en levande diskussion i personalgruppen om värdegrund och vårt gemensamma förhållningssätt på förskolan.

Förankring av rutinen

Rutinen ska förankras hos barnen genom samtal både enskilt och i grupp. Genom vårt arbets- och förhållningssätt, genom böcker, drama, estetiska uttryckssätt, lek och daglig konflikthantering.

Rutinen revideras och förankras hos samtlig personal på arbetsplatsträff.

Rutinen förankras hos vårdnadshavare på föräldramöte, hemsidan, Vklass. Vi ska ge information om vart den finns att läsa eller hämta.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets rutin har utvärderats

Utvärderingen gjordes inför sammanställningen av det systematiska kvalitetsarbetet och utvärderingen finns med i det arbetet.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets rutin

Alla pedagoger är ansvariga, vi har gemensamt gått igenom rutinen och reviderat dokumentet på arbetsplatsträff i augusti.

Resultat av utvärderingen av fjolårets rutin

Vi har arbetat kontinuerligt med värdegrunden. Genom arbetet med olika litteratur och estetiska uttryckssätt har barnen blivit mer delaktiga i sin vardag och visat mer empati samt uttrycka om det har hänt något ute eller inne. Vi ser att det har blivit färre konflikter och barnen har blivit bättre på att lösa konflikter på egen hand. De kan visa tydligt stopp om de inte vill och säger ifrån.

Genom att ha arbetat med trygghets- och samarbetsövningar har vi sett att barnen nu har blivit tryggare, både i barngrupp och med oss pedagoger. Fler barn vågar och vill säga vad de tycker. Vi har sett att barnen visar mycket empati för varandra och oss pedagoger samt använder begrepp som exempelvis "vänta på din tur". Diskussioner om hur man är en bra kompis förs kontinuerligt.

Barnen har blivit mer delaktiga och kan själva tala om för oss vilka miljöer som känns otrygga. Personalen har blivit bättre på att uppmärksamma miljöer där faror och konflikter kan uppstå. Vi pedagoger är lugna och trygga i vårt arbetssätt och detta har genererat trygga och harmoniska barn samt att arbetet med att få ihop en trygg och självständig barngrupp ständigt varit pågående. Detta är alltid ett pågående arbete och får aldrig underskattas, detta kräver personaltäthet och att vi är där barnen befinner sig. Rutiner för kränkande behandling har uppdaterats.

Analys

Vi pedagoger arbetar aktivt med att få ihop barngrupperna och är en del av det ständiga arbetet som pågår hela tiden och vi ser ett bra resultat då vi har empatiska och hjälpsamma barn. Vårt arbetssätt är viktigt, hur vi bemöter vårdnadshavare, barn och kollegor. Barn gör inte som vi säger, barn gör som vi gör. Då vi som pedagoger är lugna resulterar det i lugna och harmoniska barn som trivs på förskolan. Vi som pedagoger upplever att vi blivit bättre på att själva visa och säga stopp. En förutsättning är att vi som pedagoger strävar åt samma håll, gör vi inte det spretar hela verksamheten, är vi inte samspelade så påverkar det barnen. De uppmärksammar andra kompisar som de tidigare inte har lekt och kommunicerat med och det har också bidragit till andra slags lekar. På avdelningar där personalfrånvaron varit hög påverkas barngruppen, både

barn, personal och vårdnadshavare kan bli oroliga och otrygga. Personalen har under vårterminen 2023 testat att byta avdelning med varandra och det har resulterat i att barnen blivit tryggare med fler pedagoger och ökat samverkan på förskolan.

Årets rutin ska utvärderas senast

2024-08-31

Beskriv hur årets rutin ska utvärderas

Biträdande rektor samt hela personalgruppen ansvarar för utvärdering av årets rutin. All personal görs delaktig i utvärderingen genom att de svarar på frågor utifrån ett givet frågeunderlag och genom att läsa igenom föregående för att utveckla och förnya rutinen.

Ansvarig för att årets rutin utvärderas

Biträdande rektor Cecilia Alexandersson

Främjande insatser

Främja *likabehandling oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder*, de sju diskrimineringsgrunderna.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och trakasserier utifrån kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Mål och uppföljning

- Barn och vårdnadshavare ska känna trygghet
- Barnen ska utveckla respekt för omgivningen
- Barnen ska utveckla sin förmåga att ta hänsyn och leva sig in i andra människors situation samt utveckla sin förmåga att vilja hjälpa andra
- Barnen ska förstå att alla har ett lika värde
- Barnen ska få uttrycka sina tankar och åsikter och få möjlighet att påverka sin situation.
- Barnen ska bli respekterade när de säger nej, t.ex. vid kramar, beröring och/eller ord.
- Personalen ska känna trygghet
- Personalen ska respektera allas olikheter utifrån dem sju diskrimineringsgrunderna.
- Personalen ska kunna uttrycka sina tankar och åsikter samt bli lyssnade på.
- Personalen ska bli respekterade när de säger nej, tex vid fysisk beröring och/eller ord.

Insats

- Under höstterminen har vi trygghetsvandringar (vi pratar med barnen om vart de upplever att det finns otrygga platser och använder smileys).

- Att vi startar varje termin med trygghets- och samarbetsövningar för att öka självkänsla och gruppkänsla hos varje barn.
- Att medvetet arbeta med att stärka varje barns självkänsla.
- Att barn får lika stort utrymme och inflytande.
- Att medvetet dela in barnen i mindre grupper med ett tydligt syfte med gruppindelningen.
- Att vi arbetar dagligen mot diskriminering och kränkande behandling genom dialog och närvarande vuxna samt vara goda förebilder som kan turas om, hjälpas åt, lyssna på varandra, ha ett vänligt bemötande och våga visa känslor.
- Att uppmuntra ett positivt beteende.
- Att skapa goda relationer med barn och vårdnadshavare.
- Att ha en tydlig struktur och enkla regler som alla förstår och har möjlighet att följa.
- Att uppmuntra barnens delaktighet och inflytande.
- Att genomföra enskilda samtal med barnen.
- Att ge barnen verktyg för att öva konflikthantering.
- Att ha en plan på hur överinskolningen mellan avdelningarna går till.
- Att hjälpa barnen att hitta strategier för och stötta dem att lösa konflikter – ”säga stopp”. Vi är nära barnen för att höra och se vad som händer i deras lek.
- Att uppmärksamma barnen dagligen.
- Inkluderande undervisning och tillgängliga lärmiljöer. Att förändra miljön efter barnens behov.
- Personalen ska ha ett positivt beteende och bemötande gentemot andra vuxna.
- Personalen ska respektera andras vuxnas tankar och åsikter och kunna diskutera dessa.

Ansvarig

All personal på förskolan

Datum när det ska vara klart

Ska alltid genomföra verksamheten och utvärderas senast 2024-08-31.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Vi har gått igenom organisation, gruppindelningar, schemaläggningar och riskområden där kränkande behandling kan förekomma.

Områden som berör i kartläggningen

Kränkande behandling och trakasserier utifrån kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur barn och vårdnadshavare har involverats i kartläggningen

Vi har genomfört samtal med barn. När det gäller de yngre barnen får vi vuxna försöka tolka barnen eftersom de har svårare att uttrycka sig samt använda oss av bildstöd. Vi informerar vårdnadshavare om att rutinen mot diskriminering och kränkande behandling finns att läsa på hemsidan samt i Vklass.

Hur personalen har involverat i kartläggningen

Diskussion på en arbetsplatsträff där samtlig personal deltog, samt diskussioner och kartläggning på respektive avdelning utifrån hur miljön ser ut och vad barnen har svarat.

Resultat

Områden där det kan finnas en risk för kränkande behandling och trakasserier mellan barnen är:

- När de står i kö (cykel, rutschkana, kö vid handfat/toalett/ skötbord)
- När barnen väntar, till exempel vid utgång
- Bakom lekstugan på stora gården
- I dungen när träden har löv
- Gungorna
- Utanför möbelförrådet (under Nyckelpigan)
- Klätterställningen lilla gården
- Stora däck i sandlådan, lilla gården
- Toaletter
- Vid skötbordet
- Tyst kränkning (till exempel blickar)
- Det kan ske överallt

Analys

Gårdarna är stora med många olika vrån och gömda ställen där det är svårt att hålla koll på om det händer något, speciellt om barnen sprider ut sig.

Vi bör inte visa att en plats är "otrygg" för det kan generera till att barnen blir otrygga på den platsen eller på andra platser.

Åtgärder för utveckling

- Vid behov delar vi av miljöerna och begränsar där barnen får leka för att minimera riskerna för trakasserier och kränkande behandling.
- Vi måste vara lyhörda för hur barnen känner sig och arbeta för att platsen ska bli trygg för alla. Vi rör oss runt platserna för att barnen ska se att vi är närvarande.

Förebyggande åtgärder

Att säga nej/stopp

Känslor

Trygghet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling och trakasserier utifrån kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Att respektera andra och bli respekterad genom att säga nej/ vill inte eller att visa stopp med handen. Att barnen våga visa känslor och veta att det är okej att känna olika känslor.

Att få trygga grupper och att alla barn ska kunna känna trygghet när de kommer till förskolan.

Åtgärd

Närvarande vuxna som ser och hör vad som händer.

Vuxna som föregår med gott exempel och också visar stopp med handen. Samtala och förklara för barnen när vi behöver säga stopp och vad de ska göra när någon säger stopp.

Att använda sig av olika litteraturer (till exempel Kompisböckerna), sånger/ramsor, teater för att visa hur man ska vara mot varandra.

Att vi pedagoger bekräftar att det är okej att känna olika känslor.

Att personalen är på plats och känner sig trygga med varandra.

Att vi pedagoger är nära barnen.

Att en pedagog är närvarande under toalettbesöken samt ett insynsskydd vid skötbordet.

Motivera åtgärd

Genom att vara närvarande kan vi uppmärksamma och förhindra kränkningar. Genom att använda lämpligt och konkret material blir det mer synligt för barnen att respektera olikheter som finns hos sig själv och andra samt hur man är mot sig själv och varandra. Att lära barnen från tidig ålder att de har rätt till sin egen kropp samt att de ska respektera ett nej/stopp. Vi har sett att barnen kan visa stopp men att de barn som blir tillsagda "stopp" inte lyssnar till tillsägningen. Alla barn behöver tryggheten för att kunna visa sina känslor samt utveckla sina egenskaper och kunskaper.

Ansvarig

Alla pedagoger och övrig personal i huset.

Datum när det ska vara klart

Ständigt pågående. Utvärderas 2024-08-31.

Policy

Det ska råda nolltolerans mot kränkande behandling på vår förskola gällande alla.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.

Alltid närvarande vuxna där barnen är.

All personal ska hålla god uppsikt både ute och inne. "Alla barn är allas barn".

Personal som barn och vårdnadshavare kan vända sig till:

All personal på förskolan

Rektorer

Rutiner för kränkande behandling när:

- barn kränks av andra barn
- barn kränks av personal
- personal kränks av personal
- personal kränks av barn

- Om en pedagog eller annan personal får kännedom om att ett barn anser sig har blivit utsatt för kränkande behandling har den en skyldighet att anmäla det till rektorn.
- En anmälan om kränkande behandling görs skyndsamt i det digitala systemet Draftit.
- Vårdnadshavare informeras omgående.
- Utredning av ärendet görs skyndsamt i systemet av rektor och i dialog eller tillsammans med anmälaren. Rektorn får en avisering via mail att en anmälan är gjord. Åtgärderna beslutas av rektor som är ansvarig.

- När rektorn gjort klart utredningen skickas den vidare till skolchefen för beslut och godkännande i systemet. Skolchefen får en avisering via mail om att en anmälan har kommit in och att en utredning är gjord.
- Ansvarsförhållande: Rektorn har det övergripande ansvaret. All personal har ansvar för att ärenden åtgärdas, följs upp och dokumenteras.

Begreppslista

- **Kränkande behandling** - Det är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen (Skolverket, 2021).
- Fysiska, t.ex. slag och knuffar
- Verbala/psykiska, som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala, som utfrysning, alla går när man kommer, grimaser
- Texter och bilder, som teckningar, lappar och fotografier
- **Trakasserier** är ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med några av de sju av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot vuxna eller gentemot barn eller mellan barn (Skolverket, 2021).
- **Diskriminering** är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De sju diskrimineringsgrunderna är *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning och ålder* (Skolverket, 2021).
- **Kön** - Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet (DO, 2021).
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck** - Med könsidentitet och könsuttryck är att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat sätt) ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen. Begreppen omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr (DO, 2021).
- **Etnisk tillhörighet** - Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster (DO, 2021).
- **Religion eller annan trosuppfattning** - Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism (DO, 2021).

- **Sexuell läggning** - Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning (DO, 2021).
- **Funktionsnedsättning** - Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening (Do, 2021).
- **Ålder** - Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering (DO, 2021).
- **Likabehandling** – Alla barn och elever ska behandlas utifrån sina förutsättningar så att de får lika rättigheter och möjligheter. Men likabehandling innebär inte att alla barn och elever ska behandlas lika. Eftersom vi alla är olika ska alla behandlas utifrån sina förutsättningar.
- **Värdegrund** - värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som ska prägla verksamheten. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras i verksamheten (Skolverket, 2013).

Referenslista

Diskrimineringsombudsmannen. (2021). *Diskrimineringsgrunder som skyddas av lagen*. Hämtad den 2021-08-16 från [Diskrimineringsgrunder - vad är det? | DO](#)

Skolverket. (2013). *Förskolans och skolans värdegrund - förhållningssätt, verktyg och metoder*. Stockholm: Skolverket.

Kränkande behandling, mobbning och diskriminering. Hämtad den 2021-08-16 från [Kränkande behandling, mobbning och diskriminering - Skolverket](#)